

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/82807,Wilhelmi-Zdzislaw.html>
2022-10-02, 07:47

Wilhelmi Zdzisław

WILHELM I Zdzisław (20 IX 1921, Łomża – 27 XII 2013, Warszawa), fizyk. Syn Mieczysława i Julii z Mościckich. W 1939 ukończył liceum im. Tadeusza Kościuszki w Łomży. Studiował (VII 1940 – VII 1941) na wydz. elektrycznym ukraińskiego Instytutu Politechnicznego we Lwowie. Podczas wojny w ruchu oporu, członek AK, uczestnik akcji „N” i Akcji „Burza”. Po wojnie studiował na wydz. elektrycznym Politechniki Łódzkiej i uzyskał dyplom inżyniera elektryka (1948). Następnie, pod wpływem A. Sołtana, na wydz. matematyki, fizyki i chemii UW, gdzie uzyskał stopnie magistra (1952) i doktora (1954) fizyki. W 1962 uzyskał tytuł profesora. Wykładowca energii jądrowej na Politechnice Łódzkiej (1953–54), a następnie współpracownik A. Sołtana w Instytucie Fizyki Doświadczalnej UW, od 1971 kierownik Zakładu Fizyki Jądra Atomowego. Współtworzył fizykę jądrową w Warszawie. Współorganizator Instytutu Badań Jądrowych, w którym kierował Zakładem IA (Fizyki Jądrowej). Dyrektor ds. bezpieczeństwa jądrowego i ochrony środowiska Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu (1959–61). Prowadził badania reakcji jądrowych, zwłaszcza wywołanych przez neutrony (*Cross Sections of Atomic Nuclei for the (n,p)Reactions*, „Acta Physica Polonica” t. 13, 243–274, 1954), stosunków izomerycznych reakcji jądrowych (*Isomeric Cross Section Ratios for Some Reactions by Neutrons in Sn and Te Isotopes*, „Nuclear Physics” vol. 74, 438–448, 1965), efektów nadprzewodnictwa (*On Superconductivity Effects in Nuclear Level Density*, „Nuclear Physics” A378, 129–141, 1968), rezonansów gigantycznych, promieni orbit neutronowych i innych zagadnień. Wydał podręcznik *Fizyka reakcji jądrowych* (1976). Prezes Polskiego Tow. Fizycznego przez trzy kadencje (1974–81), od 1983 jego członek honorowy.

Who is Who in Physics, Poland 1997, Poznań 1996; *Rozmowa ze Zdzisławem Wilhelmem – Fizyka jądrowa w ośrodku*

warszawskim, „Postępy Fizyki” t. 55, 205–224 (2004),
przedruk w książce *Fizycy wspominają*, Kraków 2014;
Archiwum UW: akta osobowe.

Andrzej Kajetan Wróblewski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)